

Dernæst kommer 3) hendes Afsondret-hed. Uagtet Manden har taget op og udviklet alle vigtige Haandværk, har han dog overladt et stort Antal af de primitive Arbejder til Hjemmets Omsorg. Kvinden laver Mad, gør rent, syr, reparerer, plejer Børnene o. s. v. — men skal vi da aldrig faa en Hustru, som er Mandens Lige i Stedet for Husets Trælkvinde?

Der maa prøves en ny Arbejdsmethode med mindre Arbejde for hende. Huset vil ikke blive forsømt, hvad det derimod nu bliver ved hendes forældede Arbejdsmethoder — dem maa hun holde op med og i Stedet for lære noget andet. Som det nu er, er Hjemmet som Værksted yderst utilfredsstillende, fyldestgør paa ingen Maade Verdens voksende Krav.

De to Hovedindustri-grene — Tilberedningen af Føden og Børneplejen — kan næppe overvurderes; og saa staar disse to Samfundsarbejder paa det absolut laveste Arbejdsstrin i vor Civilisation — fordi de udføres i Hjemmet. (!) Man maa frit kunne vælge sin Mad, men der er ingen Grund til, at den skal laves til én personlig, 1) medfører det et umaadeligt Spild af Kræfter, 2) kommer dertil den store Ødselhed med en Uendelighed af ligeartet Køkkenmateriale, endvidere 3) Sløseriet med Brændsel og 4) Ødselheden ved at købe ind i smaa Partier. Indkøb af Mad i store Partier af kyndige Personer vilde øjeblikkelig hæve Næringsmidlernes Beskaffenhed. Kogning er en Kunst, en Videnskab, et Haandværk, men intet af dette kan nogen Sinde gøre Fremgang uden at følge Lovene for al industriel Fremgang i Specialisering, Sammenslutning, rimelig Konkurrence og Ansporing af den store Verdens Kappelyst. — Forstandig ordnet Næring har Hjemmets Kok næppe tænkt paa — Hjemmet selv sætter ubønhørlig Grænse for Hjemmets Madlavning.

Føj saa til dette den stadig voksende Mangel paa Tjenestefolk.

Hjemmet bør befries for disse Industri-grene. Udgifterne ved at leve vil formindskes med to tredie Dele, og det produktive Arbejde forøges med de ni tiende Dele af Kvindekønnet, som nu »gør deres eget Arbejde«. Dette »eget Arbejde« gør, at Kvinden ikke faar Lov at beskæftige sig med det sociale Arbejde. Derved tvinges hun til at imødekomme en normal Trang — Trangen til Virksomhed iblandt og Samvær med andre Mennesker — ved abnorme Midler og kaster sig ind i det usunde »Sel-

skabsliv« — men vi trænger til andre Samkvemsmidler end Selskabslivet for at finde Sandhed, Sundhed, trofast Venskab, for at opelske det bedste i os, bevare et rent og roligt Liv i Hjemmet, udfolde et beaandet og frugtbringende socialt Liv. I vor Tid gaar det let at finde saadanne Midler; og Kvindeklubber er gode Indretninger. Saa snart alle Kvinder faar Lov at leve et sundt, virksomt, almennyttigt Liv og faar Adgang til offentlige Møder, vil den Skik, bestandig at gaa paa Visiter og i Selskaber ophøre, og hun vil vende tilbage til det sande Hjems Ro og Fred.

Vor Tids Kvinder har jo en forholdsvis stor Frihed til at »gaa omkring«, men der er ingen Tvivl om, at vor tidligere Bundethed til Hjemmet baade fysisk og sjæleligt har skadet os; vi er bleven blegede og blødgjorte; der tiltrænges nu intet Bevis for, at frisk Luft, Sol og udendørs Bevægelse er væsentlig for Sundheden, og at Sundheden er af væsentlig Betydning for Skønheden. Det har ikke været til Gavn for Kvinden, at hendes utallige Mængde smaa Arbejder har været indendørs, men det har ogsaa skadet hendes Børn.

Og nu hendes Sjæl! Hvordan er Slægtens aandelige Vækst bleven paavirket af hendes Forbliven i Huset? Tænk et Øjeblik over, hvordan Menneskehedens Standpunkt vilde være, om ogsaa hver eneste Mand var bleven siddende hjemme! Men alt det, Manden har udviklet og faaet Del i, er bleven nægtet Kvinden; alt det, som bidrog til Civilisation, Fremskridt, Menne-skeslægtens Vækst opad og fremad mod Idealet — alt finder Sted udenfor Hjemmet.

Lidt har hun jo faaet Del i gennem Faderen og Manden den Tid, de har opholdt sig i Hjemmet, hvis de har villet og kunnet gøre hende delagtig i deres Oplevelser; og efterhaanden som Manden blev mere frisindet og klogere, forbedredes hendes Stilling; men de største menneskelige Goder har man nølet længst med at give hende — Uddannelse og Folkestyre; — det sidste af den gamle velkendte Grund, at det vilde drage hende bort fra Hjemmet, — som om hendes Eksistens beroede paa, at hun blev der! At tilbringe hele sit Liv med at passe sine egne Affærer i sit eget Hus vil uundgaeligt indsnævre det aandelige Syn. Videregaaende Interesser og Omsorger bevirker øjeblikkeligt et udvidet Syn.

(Fortsættes.)